

RZECZPOSPOLITA POLSKA
PROKURATURA KRAJOWA
ZASTĘPCA PROKURATORA GENERALNEGO

Warszawa, dnia 27.11.2019 r.

PK II P 071.3.2019

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2019 -11- 28
ZAL.	NR

Pan
Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich

W nawiązaniu do Pana pism z dnia 23 stycznia, 28 lutego, 10 maja i 16 sierpnia 2019 r., sygn. XI.518.7.2019.MS, dotyczących „21 spraw prowadzonych przez organy ścigania w latach 2015 – 2019, które na różnych etapach objęte były monitoringiem Biura Rzecznika Praw Obywatelskich” oraz 10 spraw opisanych przez Stowarzyszenie przeciwko Antysemityzmowi i Ksenofobii Otwarta Rzeczpospolita, informuję, że we właściwych miejscowo Prokuraturach Regionalnych oraz w Departamencie Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Krajowej przeprowadzono badania aktowe wymienionych spraw.

Wyniki dokonanej analizy skutkowały uznaniem zasadności decyzji merytorycznych wydanych w sprawach: 5 Ds 649/14/III Prokuratury Rejonowej Warszawa-Ochota w Warszawie, 1 Ds 850/15/KW Prokuratury Rejonowej Warszawa-Śródmieście w Warszawie, PO II Ds 50.2017 Prokuratury Okręgowej we Wrocławiu, PR Ds 638.2016 Prokuratury Rejonowej w Białymstoku, PR 1 Ds 139.2016 Prokuratury Rejonowej Warszawa-Śródmieście w Warszawie, PR 1 Ds 177.2018 Prokuratury Rejonowej Lublin-Południe w Lublinie, PR Ds 738.2019 Prokuratury Rejonowej w Tarnowskich Górach, 3 Ds 79/15/D Prokuratury Rejonowej w Wałbrzychu, PR 1 Ds 1172.2018.DK Prokuratury Rejonowej Warszawa-Śródmieście w Warszawie,

PR 1 Ds 1413.2018.IS Prokuratury Rejonowej Warszawa-Śródmieście w Warszawie, 1 Ds 335/15/KW Prokuratury Rejonowej Warszawa-Śródmieście w Warszawie, 3 Ds 180/15 Prokuratury Rejonowej Warszawa Praga-Południe w Warszawie, PR 3 Ds 1064.2016 Prokuratury Rejonowej Warszawa-Ochota w Warszawie, PR 1 Ds 1033.2017 Prokuratury Rejonowej Warszawa-Śródmieście w Warszawie i PR 1 Ds 1414.2018 Prokuratury Rejonowej Warszawa-Śródmieście w Warszawie.

Nadmienić należy, że w dwóch z wymienionych wyżej spraw (1 Ds 850/15/KW Prokuratury Rejonowej Warszawa-Śródmieście w Warszawie i 3 Ds 79/15/D Prokuratury Rejonowej w Wałbrzychu) Rzecznik Praw Obywatelskich przeprowadzał analizę akt we własnym zakresie, nie zgłaszając uwag.

Odnotowano także sprawy pozostające w prowadzeniu, w których postępowanie przygotowawcze było kontynuowane, a dla pełnej oceny karnoprawnej czynów stanowiących ich przedmiot niezbędne było przeprowadzenie zaplanowanych dowodów (PO I Ds 65.2018 Prokuratury Okręgowej w Białymstoku.). Nie podzielono przy tym podnoszonego zarzutu przewlekłości postępowania w sprawach PO I Ds 292.2017 Prokuratury Okręgowej w Warszawie i PO I Ds 154.2017 Prokuratury Okręgowej w Katowicach, uznając po przeprowadzeniu badania akt tych spraw, iż materiał dowodowy jest gromadzony w sposób prawidłowy i poddawany wnikliwej analizie, co generuje konieczność wykonywania kolejnych czynności procesowych.

W prowadzeniu pozostawały również inne z poddanych badaniu spraw, jak PO I Ds 181.2018 Prokuratury Okręgowej w Warszawie (po wzruszeniu decyzji o umorzeniu śledztwa w trybie nadzoru instancyjnego i służbowego), PR Ds 1194.2018 Prokuratury Rejonowej w Białymstoku i PR 1 Ds 91.2018 Prokuratury Rejonowej Warszawa-Ochota w Warszawie oraz PO I Ds 239.2018 Prokuratury Okręgowej w Warszawie.

Ujawniono także sprawy, w których decyzje kończące postępowanie nie były prawomocne z powodu zainicjowania przez uprawnionych postępowania odwoławczego, które było w toku (PR 1 Ds 720.17.HS Prokuratury Rejonowej Warszawa Śródmieście w Warszawie, PR 3 Ds 181.2017 Prokuratury Rejonowej Gdańsk-Śródmieście w Gdańsku).

W trakcie przeprowadzanych przez prokuratorów badań aktowych wskazanych spraw, zarówno na szczeblu właściwej Prokuratury Regionalnej jak i na szczeblu Departamentu Postępowania Przygotowawczego uznano, że w niektórych ze spraw decyzja merytoryczna została podjęta przedwcześnie.

W powyższych sprawach podjęto działania nadzorcze w kierunku wzruszenia zapadłych decyzji merytorycznych, bądź przeprowadzenia czynności dowodowych w trybie art. 327 § 3 k.p.k. w celu sprawdzenia okoliczności uzasadniających wydanie postanowienia o podjęciu na nowo umorzonego postępowania.

Prowadzona kontrola akt spraw oraz pojawiające się w przestrzeni publicznej informacje o zdarzeniach, w których pokrzywdzonymi byli parlamentarzyści i osoby sprawujące funkcje w organach samorządu terytorialnego, skutkowały podjęciem decyzji o przeprowadzeniu kwerendy a następnie badań aktowych spraw dotyczących przestępstw popełnionych od stycznia 2016 roku na szkodę posłów i senatorów RP oraz prezydentów miast, w których czynność sprawcza polegała na stosowaniu przemocy lub groźby bezprawnej, uporczywym nękanii, naruszaniu nietykalności, znieważaniu, zniesławianiu oraz niszczeniu mienia.

Badaniu aktowemu w Prokuraturach Regionalnych poddano łącznie 295 spraw, z których część dotyczyła przestępstw z nienawiści.

Sprawy te, wraz z wynikami analiz przeprowadzonych na szczeblu prokuratur regionalnych, podlegały również kontroli w Departamencie Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Krajowej.

W wyniku tej kontroli, w zdecydowanej większości spraw podzielono stanowisko i wnioski przedstawione przez prokuratorów nadrzędnych w przedłożonych wraz z aktami notatkach z analizy tej kategorii spraw, w tym co do stwierdzonych uchybień, a także konieczności ich konwalidowania.

O stanowisku zajętym w Departamencie Postępowania Przygotowawczego poinformowano stosownymi pismami Prokuratorów Regionalnych, zwracając także uwagę m.in. na nieprawidłowości dotyczące prowadzenia postępowań o przestępstwa prywatnoskargowe, a także ścigane na wniosek pokrzywdzonego.

Jednocześnie zobowiązano Prokuratorów Regionalnych do przekazania podległym prokuratorom uwag Departamentu Postępowania Przygotowawczego, celem wyeliminowania nieprawidłowości oraz wykorzystania spostrzeżeń w bieżącej pracy.

Zwrócono się także o poinformowanie o podjętych działaniach w odniesieniu do wskazanych w pismach spraw.

Ponadto informuję, że w toku przeprowadzonej kontroli nie odnotowano krytycznych spostrzeżeń co do realizacji przez prokuratorów Wytycznych Prokuratora Generalnego z dnia 26 lutego 2014 r. w zakresie prowadzenia postępowań o przestępstwa z nienawiści, w szczególności zawartych w pkt 14 – 15. Prokurator nadrzędny był zawiadamiany o wszczęciu postępowania przygotowawczego o przestępstwa z nienawiści oraz istotnych dla jego przebiegu czynnościach i zdarzeniach w jego toku. Po otrzymaniu takiej informacji, prokurator kierujący jednostką organizacyjną wyższego stopnia podejmował decyzję co do objęcia sprawy zwierzchnim nadzorem służbowym.

Opracowane w Departamencie Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Krajowej na koniec każdego półrocza sprawozdanie z badań prawidłowości prowadzenia postępowań karnych w tej kategorii spraw, jest kierowane do Prokuratur Regionalnych wraz z zaleceniami merytorycznymi.

Jednocześnie informuję, że kierowane do Prokuratur Regionalnych zalecenia merytoryczne, jako wewnętrzna korespondencja służbowa pomiędzy jednostkami organizacyjnymi prokuratury, nie podlegają udostępnieniu.

Ponadto informuję, że skierowane przez Rzecznika Praw Obywatelskich do Prokuratury na podstawie art. 14 pkt 5 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U.2018.2179 j.t.) żądania wszczęcia postępowania przygotowawczego w sprawach o przestępstwa ścigane z urzędu, każdorazowo skutkują wdrożeniem postępowania karnego. Jednak ocena przekazanych materiałów w kontekście ustalenia czy zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa, co jest przesłanką niezbędną do wszczęcia postępowania przygotowawczego, jest dokonywana w trybie przepisów kodeksu postępowania karnego (art. 303 k.p.k.).

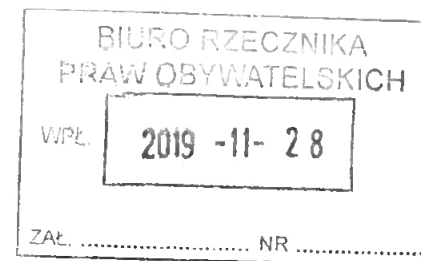
Żądanie skierowane w trybie art. 14 pkt 5 wskazanej wyżej ustawy, nie rodzi po stronie prokuratora obowiązku wszczęcia postępowania przygotowawczego w oderwaniu od przesłanek kodeksowych. Jako uczestnik zainicjowanego żądaniem postępowania karnego, Rzecznik Praw Obywatelskich może jednak inicjować instancyjną kontrolę odwoławczą wydanej decyzji o odmowie wszczęcia śledztwa (dochodzenia), wnosząc zażalenie, a następnie biorąc udział w postępowaniu sądowym w przedmiocie rozpoznania środka odwoławczego.

ZASTĘPCA
PROKURATORA GENERALNEGO

Krzysztof Sierak

Prokuratura Krajowa
ul. Rakowiecka 26/30
02-528 WARSZAWA

Sygn. akt: II P 071.3.2019
Nr: E 28.11.19/302

Rzecznik Praw Obywatelskich
Pan Adam Bodnar
Al. Solidarności 77
00-090 WARSZAWA